

Cao ThÍng là ngÍo i nÍi tiÍng vì đã nghiên cúu và chú túo đúc nhÍng khÍu súng giúng súng trÍng cáa Pháp,

góp phón túo nên séc mnh cáa nghĩa quân Phan Đình Phùng trong nhÍng ngày đúu chúng thícc dân Pháp.

Cao ThÍng (1864 - 1893), ngÍo i huyñn Hàng Sìn, tnh Hà Tĩnh. Thuñ nhó ông thông minh, nhanh nhín, đéc biết thích hàc võ nghé và binh thù, ham túp võ và săn bén. Năm 1885, cá Phan Đình Phùng hàng lóng chiúu Còn vàng, níi lên khíi nghĩa, Cao ThÍng đem theo 60 thù, gia nhíp nghĩa quân và đéc phong chúc quñn cá.

Lúc đúu nghĩa quân cá Phan rút thiúu súng đún, quân ta chú có súng kíp, níp đún lóng nòng, bén xong mét phát lóng i phói níp đún lóng, rút nhiêu khê và mét thì giã. Cao ThÍng chú mong có mét khíu súng cáa thícc dân Pháp đú hàc kiúu. Thú rúi dép may đã đún.

■ Cao ThÍng chú huyñt p thù rèn đúc đéc 350 khíu súng, giúng y nhó súng trÍng Pháp kíu 1874.

Béy giã trên tríc đéc tú Vinh đi Hàng Sìn có nhiúu đóo n phói xuyên qua núi róng him trú, hai bên lau séc bét ngàn, lóng giãa là mét con đéc đéc đóo. Mét buñi chíúu, có mét toán lính góm hai viên quan Pháp và 15 lính mang súng áp túi mét hòm béc đú phát lóng cho lính đóng

ở đòn Phố Châu.

TÌi vùng lau sỏi y rừng rất p, Cao Thùng đã bắt trí một y chỗc tráng sĩ, tay cốm đòn đao mai phốc. Khi toán lính đến vào tròn đồna phốc kích cáa ta, Cao Thùng nói pháo hỏi u, quân ta nhỏt tố xông ra.

Bởi bất ngờ, hai tên sĩ quan và 15 lính bắt tiêu diễn tố i chỗ. Ta thu đònc 17 khóu súng tròng, hỗn 600 viên đònn và một y ngàn đòng bắt c.

Cao Thùng cho tốp trung nhỏng thứ rèn giỏi i trong vùng lồi. Ông tố tay tháo một tú khóu súng ra thành túng một nh, xem xét kích thức, công dóng cáa túng bắt phốn, rồi i đồnc thúc thứ rèn cá theo đúng kích thức mà làm, nóu hỗng lồi i rèn lồi i... cho đònn kết đònc một i thối.

Trong một y tháng ròng rã, Cao Thùng chỗ huy tốp thứ rèn đúc đònc 350 khóu súng, giỏi ng y nhỏ súng tròng Pháp kiểu 1874.

Súng cáa Cao Thùng giỏi ng cáa Pháp đònn một c, sau này khi đònp đònc cuộc khói nghĩa cáa Phan Đình Phùng, một số khóu súng cáa nghĩa quân đònc đồna về Pháp, hai loài i súng đó đồn gòn nhau không thể phân biết đònc.

Đôi uý Pháp Gosselin lúc bắt y giỏi viết: "Tôi có đem nhỏu khóu súng đó về bên Pháp, xem nó giỏi ng đòn một về nhỎ súng cáa các xómng binh khí nóng ta (tốc Pháp) chỗ tố o. Đònn nói tôi đồna cho các quan binh pháo thứ cáa ta xem, hỗng cũng không phân biết đònc, chỗ hiểm nó khác súng cáa ta có hai chỗ này thôi: ruột gà không đỗ sắc một nh và trong lòng súng không có rãnh xoáy".

Ta biết rõng, trong rõng sâu, thiếu u thùn đòn thứ, lồi i bắt phong túa bón bắt, nghĩa quân phối dùng gỗng ô uồn lồi i mà làm ruột gà nén đòn đàn hỗi cáa lò xo không đòn một nh. Sót thì cho ngóng i bí một đòni các chỗ quê mua gom sốt vền, cày hỗ, cuộc hỗng về rèn lồi.

Còn về đònn thì góp nhỎt nhỎng mâm đònng, nói đònng, đònp dònp, dát móng mà cuộn lồi. Thốt là một số sáng tố tuyết vềi. Só súng này cóng thêm 150 khóu súng kíp cáa nghĩa quân có tố tròng thành 500 khóu, quảng là một hỗa lònc một nh trong buồni đònu cáa nghĩa quân lúc bắt y giỏi.

Cao Thùng một năm 1893 trong một trònn tònn công xuống huyện Thanh Chính. Năm 1914 ông một 29 tuổi. Só hy sinh cáa ông là một tốn thốt lònn cáa nghĩa quân Phan Đình Phùng.